

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор ЛДУФК імені Івана Боберського
Приступа Є. Н.
«4» березня 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про електронний репозитарій
Львівського державного університету фізичної культури
імені Івана Боберського

1. Загальні визначення

1.1. Положення про електронний репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського визначає мету, завдання та функції, основні поняття, склад, призначення і регламентує основні засади організації та управління електронним репозитарієм університету.

1.2. Електронний репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського – це електронний архів наукових, освітніх, методичних та інших документів, що забезпечує накопичення, систематизацію, зберігання, довготривалий, постійний і безкоштовний відкритий доступ до них засобами інтернет-технологій, поширення цих документів в середовищі світового науково-освітнього товариства. Електронний репозитарій є частиною електронних ресурсів бібліотеки та складовою електронної бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

2. Мета, завдання і функції репозитарію

2.1. Мета:

- забезпечення місця і способу централізованого і довготривалого зберігання в електронному форматі повних текстів творів;
- сприяння зростанню популярності університету шляхом представлення наукових праць професорсько-викладацького складу;

- збільшення впливу наукових досліджень в академічній спільноті світу та сприяння уведення результатів досліджень ЛДУФК імені Івана Боберського в інформаційний науковий обіг;
- збільшення індексу цитувань наукових публікацій професорсько-викладацького складу Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського шляхом забезпечення вільного доступу до них за допомогою мережі інтернет;
- створення ефективного віртуального середовища для освітньої, науково-дослідної діяльності та дистанційного навчання у ЛДУФК імені Івана Боберського, поліпшення рівня задоволення інформаційних запитів користувачів;
- створення віртуального середовища, що дозволяє науковцям ЛДУФК імені Івана Боберського та іншим особам вільно розмішувати власні наукові дослідження в електронному форматі в надійній та організованій формі – архіві, що забезпечує відкритий доступ до них.

2.2. Завдання:

- забезпечити накопичення, систематизацію, зберігання в електронному форматі інтелектуальної праці наукового, освітнього та методичного призначення, створеної професорсько-викладацьким складом, аспірантами та докторантами Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, та постійний, надійний і вільний доступ до них засобами інтернет-технологій;
- забезпечити місце і спосіб централізованого та довготривалого зберігання в електронному форматі повних тематико-типологічних видань (книг, журналів, збірників наукових праць тощо) ;
- поширювати навчально-методичні, наукові, довідкові та інші інформаційні ресурси в середовищі світового науково-освітнього простору;
- створити надійну і доступну систему обліку публікацій наукових праць професорсько-викладацького складу, аспірантів, докторантів та окремих працівників ЛДУФК імені Івана Боберського.

2.3. Основні функції репозитарію:

- навчальна;
- наукова;
- довідково-інформаційна;
- поповнення фонду бібліотеки електронними документами та електронними копіями друкованих видань та їх постійне збереження.

3. Управління репозитарієм

3.1. Загальне управління електронним репозитарієм здійснює **Координаційна рада**, до якої входять: перший проректор університету, директор бібліотеки, начальник відділу технічного забезпечення; системний адміністратор університету.

3.2. Бібліотека університету виступає координатором і основним виконавцем процесу створення репозитарію.

3.3. Бібліотека університету визначає відповідальну особу з числа працівників бібліотеки, яка забезпечує всебічне формування, упорядкування та функціонування репозитарія, відповідає за його наповнення.

3.4. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечує відділ технічного забезпечення ЛДУФК імені Івана Боберського.

3.5. За збереження електронних документів репозитарія відповідає відділ технічного забезпечення ЛДУФК імені Івана Боберського.

4. Склад репозитарію

4.1. Електронний репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського є універсальним за змістом зібранням. Його структура складається з фондів, кожний фонд має колекцію.

4.2. Тематичний склад електронного репозитарію визначається відповідно до наукового та освітнього процесів університету. До репозитарію можуть бути включені:

- монографії, підручники, навчально-методичні матеріали, розроблені професорсько-викладацьким складом, аспірантами та докторантами

університету для організації освітнього та наукового процесу в порядку виконання педагогічного навантаження та індивідуального плану роботи; тематичні збірки, матеріали наукових конференцій, періодика;

- монографії, підручники, навчально-методичні матеріали професорсько-викладацького складу, аспірантів та докторантів Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, що вийшли друком в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в репозитарії з боку видавництва або після закінчення терміну дії угоди автора з видавництвом;
- наукові статті професорсько-викладацького складу Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, надруковані у періодичних та продовжуваних виданнях, в т. ч. у виданнях наукометричних баз даних;
- автореферати дисертацій, дисертації, у т. ч. захищені у Львівському державному університеті фізичної культури імені Івана Боберського;
- інші документи наукового, освітнього, освітньо-методичного, довідково-інформаційного призначення за бажанням їх автора.

4.3. За видами електронних ресурсів репозитарій не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані, електронні картографічні дані, електронні зображення (відео, презентації), електронні звукові дані, електронні інтерактивні мультимедіа.

4.4. Хронологічні обмеження для розміщення документів у репозитарії не встановлюються.

4.5. Всі документи репозитарія знаходяться у відкритому доступі.

5. Принципи створення і функціонування репозитарію

5.1. Електронний репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського є веб-орієнтованою, кумулятивною базою даних (сканованих копій документів), яку формує

бібліотека Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського

5.2. Репозитарій створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, розробки Массачусетського технологічного інституту, що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Access Initiative Protocol for Metadata Harvesting), дозволяючи тим самим інтегрувати електронний репозитарій у міжнародні реєстри ROAR, Open DOAR та ін.

5.3. Електронний репозитарій поповнюється інформаційними документами шляхом передачі первинного документа до бібліотеки університету. Автор подає до бібліотеки електронний формат наукової праці, що читається комп'ютером, а бібліотекар, що відповідає за наповнення репозитарія здійснює бібліографічний опис документа, позначає назву файлу і через програмне забезпечення актуалізує документ.

5.4. Вилучення електронних документів з відкритого доступу (на прохання автора) може здійснювати системний адміністратор університету з дозволу директора бібліотеки.

5.5. Наукові публікації, що передаються до репозитарію, повинні мати заголовки, прізвища авторів, анотацію (якщо вона є) мовою оригіналу та ключові слова українською, російською та англійською мовами.

5.6. Обов'язково розміщують у електронному репозитарії видання, рекомендовані до друку Вченою радою університету та (або) при повному чи частковому фінансуванні університетом в інших видавництвах. Автори заздалегідь повинні повідомляти видавців про політику відкритого доступу, яку підтримує університет, у тому числі і щодо розміщення наукових видань у електронному репозитарії, враховуючи вищезазначене під час укладання угод з видавництвами. У разі існування угод з видавцями, що унеможливають розміщення у електронному репозитарії повного твору, архівується препринт або його описова частина (бібліографія, анотація), а

також (за відсутності заборони з боку видавця) перша сторінка твору з посиланням на ресурс зберігання документу.

5.7. Не розміщують в електронному репозитарії навчально-методичні видання тимчасового призначення: рекламні буклети, листівки тощо.

6. Авторська угода

6.1. Відповідно до Закону України „Про авторське право і суміжні права” вільний доступ до електронного репозитарію не скасовує норм авторського права. Особисті права автора зберігаються за ним незалежно від способу наукової публікації. Виняткове право на твір автор реалізує, добровільно подаючи свою наукову працю (книгу, монографію, підручник чи навчальний посібник, статтю тощо) до електронного репозитарію університету, підтверджуючи тим самим своє бажання про розміщення.

6.2. Автор має право підписати авторську угоду про передачу Львівському державному університету фізичної культури імені Івана Боберського на безоплатній основі права на використання власного твору:

- для внесення твору в електронний репозитарій;
- відтворення твору чи його частин в електронному форматі, без змін змісту;
- на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
- на використання твору без одержання прибутку та на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
- на надання електронних копій твору для відкритого доступу чи в авторизованому режимі в мережі Інтернет.

6.3. В авторській угоді автор підтверджує, що, розміщуючи освітні/наукові видання в електронному репозитарії Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв).

6.4. У випадку, коли наукову працю створено у співавторстві, кожний з авторів приймає умови цієї угоди, даючи дозвіл на розміщення наукової праці в електронному репозитарії Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

6.5. Авторська угода може бути розірвана на вимогу автора, якщо він позбавляється майнових прав на твір, які мав на момент розміщення твору у репозитарії відкритого доступу.

6.6. Авторське право на матеріали, розроблені професорсько-викладацьким складом Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського для організації освітнього та наукового процесів та наукові праці, що вийшли друком у видавництві ЛДУФК імені Івана Боберського є власністю університету відповідно до порядку виконання педагогічного навантаження, індивідуального плану роботи та оплати праці викладача.

7. Відповідальність

7.1. Відповідальність за технічну підтримку програмно-технічних засобів та збереження електронних документів в репозитарії покладається на керівника відділу технічного забезпечення університету.

7.2. Відповідальність за виконання усіх робіт щодо функціонування репозитарію, представлення інформаційних документів, достовірність наведених даних і їх своєчасну актуалізацію покладається на відповідального за репозитарій працівника бібліотеки.

8. Контроль та звітність

8.1. Контроль і перевірку функціонування репозитарію здійснює директор бібліотеки університету.

8.2. Відповідальний за електронний репозитарій працівник бібліотеки щомісяця подає директору бібліотеки звіт про формування електронного репозитарія освітніми, науковими, довідковими та іншими документами, а щорічно – підсумковий звіт про виконання відповідних робіт із зазначенням

кількості внесених документів, кількості сканованих сторінок та кількості користувачів, що послуговуються електронним репозитарієм університету протягом року.

Основні терміни

автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належать майнові права інтелектуальної власності на нього відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право та суміжні права», іншого закону чи договору;

автор електронного документа – фізична або юридична особа, яка створила електронний документ відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»;

виняткове право – майнове право особистості, яка має щодо твору авторське право і (або) суміжні права на використання цих об'єктів лише нею і на видачу лише цією особою дозволу чи заборони їх використання іншим особам у межах строку, встановленого Законом України «Про авторське право і суміжні права»; правовласник може на свій розсуд вирішувати або забороняти іншим особам використання результату інтелектуальної діяльності;

відкритий доступ – розміщення у мережі Інтернет матеріалів, доступ, до яких дозволений правовласниками; технічне здійснення доступу всім охочим надається у будь-який час і без обмежень;

депозитор – особа, яка має право розміщувати наукові праці в електронному репозитарії відповідно до повноважень (автор, депозитор-бібліотекар, депозитор від видавничо-редакційного відділу);

електронний репозитарій відкритого доступу – мережевий сервіс із зберігання, систематизації та поширення наукових праць у цифровому (сканованому) форматі, який надає установа своїм працівникам та іншим зацікавленим особам;

ім'я автора – сукупність слів чи знаків, що ідентифікують автора: прізвище та ім'я автора; прізвище, ім'я та по батькові автора; ініціали автора; псевдонім автора тощо;

інтелектуальні права на твір – виняткове право і особисті немайнові права;
майнові права інтелектуальної власності – право на використання, дозвіл використання, заборона використання об'єкта права інтелектуальної власності;

оприлюднення твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо;

опублікування твору – надання доступу за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав на доступ через електронні системи інформації до його наукових праць таким чином, що будь-яка особа може його отримати з будь-якого місця і у будь-який час за власним вибором;

право власності – врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження майном; об'єктами права власності громадян є твори науки, літератури та мистецтва, відкриття, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, раціоналізаторські пропозиції, знаки для товарів і послуг та інші результати інтелектуальної праці (Закон України «Про власність»);

примірник твору – копія твору, виконана у будь-якій матеріальній формі;

службовий твір – твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудової угоди (контракту) між ним і роботодавцем;

співавтори – особи, спільною творчою працею яких створено твір;

твори – створені авторами у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов'язків книги, брошури, статті, конспекти лекцій, аналітичні огляди, звіти, презентації тощо; ілюстрації, карти, плани, твори, що стосуються географії,

топографії, архітектури; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва; фотографічні твори; інші твори, представлені в електронній (у тому числі цифровій) формі, яку може зчитувати комп'ютер (ст. 433 Цивільного кодексу України, ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права»);

угода – умови, встановлені університетом; укладення угоди можливе лише шляхом приєднання автора до угоди в цілому; автор не може запропонувати свої умови договору (п. 1 ст.634 «Цивільного кодексу України»).

частина твору – самостійний твір, у тому числі й оригінальна назва твору, розглядається як твір і охороняється відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права».